

Karoline Helmersson
Juridik och säkerhet

Plan för kris- och katastrofmedicinsk beredskap

Sammanfattning

Plan för kris- och katastrofmedicinsk beredskap lägger grunden för Region Västerbottens arbete med krisberedskap och civilt försvar. Syftet med planen är att beskriva regionens kris- och katastrofmedicinska beredskapsorganisation med dess roller, ansvar och uppgifter före, under och efter en särskild händelse eller samhällsstörning.

Region Västerbotten har att tillämpa gällande lagar, föreskrifter och andra krav inom området så att den kris- och katastrofmedicinska beredskapen kan upprätthållas. Detta regleras bland annat i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22) samt i lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH, 2006:544). Denna plan gäller för mandatperioden 2018-2022 och omfattar hela händelseskalan, både hanteringen av särskilda händelser samt extraordinära händelser. Därmed svarar planen upp mot ovan nämnda lag och föreskrift.

Planen beslutas i regionstyrelsen (RS), men har innan dess förankrats och tillstyrkts i hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) samt regionala utvecklingsnämnden (RUN), både på politisk nivå och på tjänstepersonnivå. Planen har utarbetats av den regionala och lokala beredskapsfunktionen i samråd med bland annat TiB-funktionen (tjänsteperson i beredskap), KiB-funktionen (kommunikatör i beredskap) och Ambulanssjukvården Västerbotten. De har involverats och delgett sina synpunkter baserade på erfarenhet och expertis. Arbetet har fokuserat på att utforma planen så att den föreslagna krisberedskapsorganisationen har förutsättningar att fungera för hela regionen oavsett händelse i ett långsiktigt perspektiv.

Den nuvarande planen har genomgått en omfattande revidering med anpassning till nuvarande organisationsstruktur samt de lärdomar som hittills dragits i samband med hanteringen av pandemin, till exempel vikten av uthållighet och redundans vid en långdragen händelse. De huvudsakliga förändringarna sedan förra versionen är följande:

- RS samt HSN:s och RUN:s ansvar avseende krisberedskap har förtydligats. Tidigare har varken HSN eller RUN nämnts i planen. Vi har även förtydligat vissa roller på tjänstepersonnivå inom RS, HSN och RUN utifrån att nämndernas ansvar tydliggjorts. Det blir på så sätt en mer inkluderande plan med bättre förutsättningar för hela regionens framtida arbete inom området. Behov av förändring har även framkommit under pandemihanteringen där hälso- och sjukvårdsledningens roll i den regionala särskilda sjukvårdsledningen upplevts otydlig. (Avsnitt 5.3.2)
- Vad som avses med linjeorganisation respektive särskild sjukvårdsledning och skillnaden däremellan har förtydligats. Även detta för att ge bättre förutsättningar för regionens framtida arbete inom området. Det är också en lärdom som dragits under pandemihanteringen. Under en utdragen händelse måste ledningsförhållandena vara tydliga. (Avsnitt 3.2)
- Stabsfunktionernas sammansättning och uppgifter i särskild sjukvårdsledning (SSL) har justerats enligt nationellt koncept, exempelvis ändrat namn på chef i SSL från "chef" till "sjukvårdsledare" för att bättre överensstämma med andra regioner, Länsstyrelsen Västerbotten, Försvarsmakten m.fl. Detta i syfte att underlätta samverkan mellan aktörer. (Avsnitt 6.3.3)

- Avsnittet om utvärdering har kompletterats med mål (avsnitt 7.1).
- En regional katastrofkommitté föreslås inrättas, i likhet med de katastrofkommittéer som redan är etablerade på lokal nivå. Detta för en mer enhetlig beredskapsorganisation som säkerställer tydliga beredningsprocesser på tjänstepersonnivå. Även vilka verksamheter/funktioner som ska vara representerade i katastrofkommittéerna tydliggörs. (Avsnitt 5.3.2)
- Ett avsnitt om försörjningsberedskap avseende medicinteknisk utrustning, förbrukningsmaterial och läkemedel har lagts till. Detta för att tydliggöra vikten av en god beredskap inom dessa områden utifrån ett kris- och katastrofmedicinskt perspektiv. (Avsnitt 8.1)
- Ett avsnitt om regionens roll i det civila försvaret har lagts till (avsnitt 9).
- Nomenklatur samt nya arbetssätt och processer har uppdaterats i enlighet med de förändringar som skett inom området på nationell nivå, främst via Socialstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).
- Regionens uttryckta ambitioner utifrån ett HBTQ-perspektiv har beaktats genom ett inkluderande språk.
- Innehåll i planen har kortats ned genom att mer detaljerade beskrivningar som hör till andra dokument lyfts ut ur dokumentet och istället hänvisas till, så som andra planer, rutiner eller åtgärdskort.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att anta förslag till reviderad plan för kris- och katastrofmedicinsk beredskap i Region Västerbotten.

Bedömda resultat och konsekvenser

Den reviderade planen för kris- och katastrofmedicinsk beredskap kommer att ge bättre förutsättningar för regionens framtida arbete inom området. Detta huvudsakligen genom att förtydliga förhållandet mellan linjeorganisation och särskild sjukvårdsledning, inkludera samtliga styrelse och nämnder samt tydliggöra dess ansvar från politisk nivå till verksamhetsnivå. Exempelvis utökas planen med nya avsnitt om nämndernas ansvar och ett avsnitt om ledningsförhållanden. En regional katastrofkommitté inrättas i likhet med de lokala katastrofkommittéerna och representationen i dessa fastslås. Även verksamheters ansvar beskrivs, bland annat att det ska finnas åtgärdskort vid ett stort inflöde av patienter samt reservrutiner vid större driftstörningar. En mer inkluderande plan är även grundläggande för det pågående arbetet med totalförsvarsplanering, i vilket både styrelse och nämnder och dess verksamheter kommer att involveras.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

Plan för kris- och katastrofmedicinsk beredskap ersätter regional och lokal kris- och katastrofplan från 2016 (240158).

Andra beslut som berörs av denna plan är den regionövergripande planen för höjd beredskap som är under framtagande och planeras att lyftas till beslut under våren 2021. Regionens plan för extraordinära händelser behöver även den synkas med den kris- och katastrofmedicinska planen. Den beskriver krisledningsnämndens och Utskottet för central katastrofkommittés (UCK) ansvar,

befogenheter och uppgifter. Även styrelsens och nämndernas reglementen behöver ses över i samband med antagande av denna plan. Den kris- och katastrofmedicinska planen ger också kontext till andra relaterade dokument som hänvisas till i planen, så som plan för krisstöd, åtgärdskort och mallar.

Resurser och finansiering

Planen i sig innebär inte en direkt ökad kostnad, exempelvis genom utökning av tjänster eller inköp av utrustning. Däremot innebär den att olika verksamheter och funktioner kommer att behöva bidra med arbetstid för att efterleva planen, exempelvis genom deltagande i utbildning, representation i katastrofkommittéer eller vid framtagande av rutiner och åtgärdskort.

Inom området erhålls statlig ersättning som till del täcker upp för personalkostnader inom den regionala beredskapsfunktionen samt för utbildning och övning.

Bilagor

Förslag till Plan för kris- och katastrofmedicinsk beredskap

Regional och lokal kris- och katastrofplan, 2016 (240158)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22)

Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH, 2006:544)

Beslut expedieras till

Hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, hälso- och sjukvårdsdirektör, regional utvecklingsdirektör, stabsdirektör, enhetschef vid enheten för juridik och säkerhet, beredskapssamordnare.